

यदासीदज्ञानं स्मरतिमिरसंस्कारजनितं
तदा दृष्टं तारामयमिदमशेषं जगदिति ।
इदानीमस्माकं पटुतरविवेकाज्ज्वलनुषः

Vocabulum अज्ञान altiori sensu sumendum de ignorantia rerum divinarum, cui opponitur *γνῶσις* sive in hemistichio secundo विवेकः *vera* (तत्त्वानि) *dignoscendi facultas*, quam antea mundanis vinculis impeditam et Cupidinis praesertim tenebris obfuscata fuisse dicit. संस्कार in Vairâg. loco संचार introductum, *ornamentum κατέξ.* externum per flores, unguenta et alia quaesitum (*Lass.* ad Hitop. p. 5.), sed etiam *studium* ac *laborem* significat (प्रतियत्तुः *Vaijayanti.* Sisupâlab. 3, 54.); utrumque bene quadrat. जगत् propr. *movens* de mundo terrestri ac visibili (दृश्यमानं Schol. Vair.) venit et toto universo त्रिभुवनं opponitur: mundum olim omnem (अशेषं = सकलं) mulierum speciem induere putavimus, ut *Mrichh.* p. 3. loquitur ओदनमयं जीवलोकं पश्यामि *mundus mihi oryza videtur*, iam vero sapientioribus nobis vel invisibilia Dei speciem, ब्रह्ममयं, prae se ferre videntur. तारामयं in Vairâg. et नानाद्रूपं Schol. aperte corrupta sunt ex नारीमयं enata, quod nisi statuas omne sententiae acumen perit; neque इति vel अपि ut B. habet, aequae placet ac verbum अभूत्. *Stibium* oculorum aciem acuit (vid. ad Chaur. 16.), igitur sapientiae tale collyrium adscribit, ideo quod illa eundem visum, antea hebetatum, iam acuerit; Schol. Vair. पटुतर-विवेक एव अज्ञानं चक्षुषा निर्मलीकरणावस्तु ॥ vides igitur आज्ज्वल merum esse sphalma; नुषः autem, forma क्लिप् haud infrequens (cf. *Mâlat.* p. 79. शोणितपंकुकुंकमनुषः pag. 84.), hoc loco coacte tandem locum potest obtinere, Schol. तदेव नुषन्ति सेवन्ते ये ते, vertendum esset: *nobis, qui stibium sapientiae colunt, adhibent*; longe melius tamen Genitivus cum अस्माकं concordat. Quae quum ita sint, in lectionibus acquievimus iis, quas versus ille in libro Sring. exhibet.

99. Versus यामित्यादि in Edit. Sr. librum claudens ad centuriam secundam pertinet et typothetarum tantum errore ad primam relatus est (v. *Colebrooke* introductory remark. p. XIV. not.). Versus gemini, qui sequuntur e Cod. A. desumpti, librum optime claudere videntur, neque tamen, ut in praefatione monuimus, ex ordine quo libri h. l. nominantur argumentum sumi potest, quod illi revera talem ordinem sequi debent. Dicit poeta: inclinationes hominum esse diversas atque invicem inter se distinguendas: alii enim religioni et devotioni (वैराग्यं) addicti sunt, alii mundanis officiis (नीतिः) obstringuntur, alii denique amorum voluptates (शृङ्गारः) sequuntur. Scholia desunt.
100. Quodsi homo mentem in Deum dirigere non possit res mundanas sequatur; illud per *lunam*, hoc per *lotos* indicat poeta et simul ad Centurias ipsas alludit, ut Schol. recte intellexit: अतो नीतिः शृङ्गारश्च वैराग्यं च उक्तं एतेषु यस्य प्रीतिः तेन तद् द्रष्टव्यं ॥ In Cod. D. ubi haec quoque sententia exstat, aliud sequitur distichon, hanc rem clarius exprimens, quod tamen ad totius operis finem relegavimus, vid. infra *Supplem.* vs. 25. Ex coniectura